

Părintele Avraam

LECTIA
UNU

VIAȚA LUI AVRAAM:
STRUCTURĂ ȘI CONȚINUT

THIRD MILLENNIUM
MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură - Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită.

Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru răspândirea Bibliei în Anglia și străinătate).

Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel®. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte eficace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere.....	1
II. Construcția literară.....	1
A. Geneza	2
B. Avraam	3
III. Teme majore	6
A. Pasaj cheie	6
B. Derularea	8
1. Harul divin	9
2. Loialitatea lui Avraam	9
3. Bindecuvântările lui Avraam	11
4. Bindecuvântările prin Avraam	12
IV. Concluzie	13

Părintele Avraam

Lecția una

Viața lui Avraam: Structură și conținut

INTRODUCERE

Știm cu toți că sunt multe diferențe între națiunile pământului. Fiecare își are propria geografie, grupuri etnice deosebite și tradiții unice. Dar comun multora dintre ele este faptul că au legende despre cum au luat ființă națiunile lor. Multora ne place să aflăm despre sacrificiile și realizările oamenilor care au fondat țările noastre. Le laudăm în cântec eroismul.

De ce prețuim nespus și împărtășim aceste legende ale începuturilor? De ce constituie o parte importantă a majorității culturilor umane?

Ei bine, există cel puțin două motive. Pe de o parte, vorbim despre originile națiunilor noastre din dorința de a transmite mai departe fapte din trecut. Dorim ca pruncii noștri să își amintească de unde se trag, de rădăcinile lor. Dar pe de altă parte, dorim să ne amintim de idealurile care au cărmuit națiunile noastre în trecut pentru a găsi direcția spre care să mergem în viitor.

Ceva de genul acesta a fost valabil și pentru poporul lui Dumnezeu din Vechiul Testament. Izraeliții din vechime au prețuit povestirile începuturilor și le-au transmis din generație în generație din același două motive. Au vorbit despre zilele strămoșilor lor pentru a-și aminti evenimentele petrecute cu mult timp în urmă astfel ca mărețele realizări ale trecutului să nu fie uitate, dar au transmis aceste povestiri din generație în generație, și pentru a-și aminti direcția în care ar trebui să se îndrepte în viitor.

Aceasta este prima lecție din seria noastră intitulată, *Părintele Avraam*. În această serie, vom discuta despre povestirile spuse de izraeliții din vechime despre Avraam, marele lor patriarh, și vom vedea că Moise le-a consemnat în cartea Genezei, pentru ca conașionalii din vremea lui să-și amintească trecutul și să înțeleagă și mai clar viitorul pe care Dumnezeu îl planificase pentru ei.

Aceasta este prima din cele trei lecții ale acestei serii și am intitulat-o „Viața lui Avraam: structură și conținut”. În această lecție, vom începe rezumatul vieții lui Avraam concentrându-ne pe structura și conținutul capitolelor din Geneză care vorbesc despre el. Cum și-a structurat Moise relatarea despre viața lui Avraam? Care au fost principalele preocupări ale acestor capitole?

Vom explora structura și conținutul vieții lui Avraam în două secțiuni. În prima, ne vom uita la construcția literară a acestui material, în a doua, vom examina temele majore ale acestor capitole. Să ne uităm mai întâi la construcția literară a materialului despre viața lui Avraam.

CONSTRUCȚIA LITERARĂ

Ori de câte ori abordăm fragmente din Scriptură, precum viața lui Avraam, formate în principal din relatări sau povestiri, trebuie să ne amintim că scriitorii biblici au făcut mai mult decât să redea adevărul despre evenimentele trecutului. Întrucât Duhul

Sfânt i-a inspirat să fie purtătorii de cuvânt ai lui Dumnezeu, istoria scrisă de ei este întrutotul adevărată, dar Duhul Sfânt i-a inspirat să răspundă nevoilor oamenilor pentru care au scris. Așadar autorii biblici au scris despre istorie ținând cont și de cititorii lor. În mod intenționat au conceput povestirile pentru a fi relevante în viața oamenilor care le-au primit.

Apropiindu-ne de relatarea vieții lui Avraam din Geneza, avem siguranța că aceste povestiri nu denaturează prin nimic ceea ce s-a întâmplat în viața patriarhului. Dar pentru a înțelege aplicabilitatea acestor povestiri în viața cititorilor inițiali ai lui Moise, trebuie să avem în vedere *cum* este portretizată viața lui Avraam în Geneza. Unul din principale moduri prin care putem începe să înțelegem felul în care este portretizat Avraam este prin a studia construcția literară a materialului despre viața patriarhului în Geneza.

Vom analiza construcția literară a materialului despre viața lui Avraam în două etape. În primul rând, vom prezenta o imagine de ansamblu a cărții Geneza ca întreg, și vom vedea cum povestirea lui Avraam se încadrează în tabloul mai larg al Genezei. În al doilea rând, ne vom uita la structura povestirilor ce abordează viața lui Avraam. Să începem cu o privire de ansamblu asupra cărții Geneza.

GENEZA

De-a lungul secolelor, diferiți exegeți au înțeles în moduri diferite structura globală a Genezei. Una din abordări a fost împărțirea Genezei în zece segmente ce au la bază repetarea așa numitelor „generații” sau pasajele „*toledot*” întâlnite din loc în loc în cartea Geneza. Trebuie să admitem că această abordare își are valoarea ei. În alte serii însă, am sugerat că este mult mai bine să reflectăm la Geneză împărțind-o în trei secțiuni mai mari: istoria primordială în Geneza 1:1-11:9, istoria patriarhală timpurie în 11:10-37:1 și istoria patriarhală târzie în 37:2-50:26.

Istoria primară din Geneza 1:1-11:9 prezintă adevărul revelat al lui Dumnezeu cu privire la originile lumii. Vorbește despre creație, despre stricăciunea creației și despre remodelarea ei printr-un potop universal, și se consolidează într-o unitate literară ce se aseamănă cu structura multor istorii primare ale străvechiului Orient Apropiat.

Istoria patriarhală târzie, prezentată în 37:2-50:26, relatează povestirea lui Iosif. Începe cu povestea conflictului dintre Iosif și frații acestuia, apoi descrie ridicarea lui Iosif la putere în Egipt și în cele din urmă împăcarea lui Iosif cu frații lui. Mulți exegeți ai Bibliei au descris această relatare extinsă, unitară, ca pe o *nuvelă* despre Iosif.

Între prima și ultima secțiune se găsește Geneza 11:10-37:1. Aceste capitole conțin istoria patriarhală timpurie, o colecție de povestiri despre primii părinți ai națiunii lui Israel. În această serie, suntem preocupați de o parte a acestui segment de mijloc din Geneza.

În principiu, istoria patriarhală timpurie se împarte în două: viața lui Avraam, capitolele 11:10-25:18, și viața lui Iacov, 25:19-37:1. Divizia în două părți, ar putea părea pentru început surprinzătoare, deoarece Scriptura menționează frecvent *trei* patriarhi timpurii: Avraam, Isaac și Iacov. Ne-am fi așteptat, în mod rezonabil, ca structura literară a acestor capitole să fie împărțită în trei, mai întâi povestirea lui Avraam, apoi cea a lui Isaac și apoi aceea a lui Iacov, dar, în realitate, niciunde în istoria patriarhală timpurie nu

avem un pasaj în care Isaac să figureze ca personaj principal, ci, doar ca personaj de tranziție. Viața lui este povestită mai întâi ca parte a vieții lui Avraam și apoi ca parte a vieții lui Iacov. Prin urmare, istoria patriarhală timpurie se împarte doar în două părți principale: viața lui Avraam și viața lui Iacov. În această serie vom vorbi doar de prima jumătate a perioadei patriarhale, relatarea lui Moise despre părintele Avraam. Așadar, haideți să privim în detaliu la structura vieții lui Avraam așa cum este prezentată în Geneza 11:10-25:18.

AVRAAM

După ce am văzut coordonatele vieții lui Avraam în structura de ansamblu a Genezei, ar trebui să trecem la următoarea noastră preocupare: structura vieții lui Avraam în Geneza 11:10-25:18. Pentru a studia structura vieții lui Avraam, ne vom uita la aceste capitole pe două niveluri: pe de o parte, vom identifica pur și simplu *unitățile de bază* sau episoadele vieții lui Avraam, și, pe de altă parte, vom examina cum au fost aranjate aceste episoade, pentru a da naștere portretului lui Avraam conturat în Geneza. Să identificăm, mai întâi, unitățile de bază sau episoadele din viața lui Avraam.

Moise a scris despre viața lui Avraam în șaptesprezece segmente de bază sau episoade.

1. Primul îl constituie, spița privilegiată a lui Avraam (în 11:10-26), o genealogie care prezintă obârșia familiei acestuia.
2. Acest pasaj este urmat de relatarea eșecului suferit de tatăl lui Avraam (în 11:27-32), o a doua genealogie care descrie călătoriile lui Avraam și ale tatălui său, Terah.
3. Migrarea lui Avraam în Canaan (în 12:1-9), povestirea despre chemarea inițială făcută patriarhului și călătoria spre Țara promisă.
4. Izbăvirea lui Avraam din Egipt (în 12:10-20), perioada în care Avraam a poposit în Egipt și Dumnezeu l-a izbăvit.
5. Conflictul lui Avraam cu Lot (în 13:1-18), relatarea certei iscate între oamenii lui Avraam și oamenii lui Lot.
6. Avraam îl salvează pe Lot (în 14:1-24), momentul când Avraam plecă la război pentru a-l salva pe Lot din mâna împăraților care îl capturaseră.
7. Promisiunile legământului cu Avraam (în 15:1-21), relatarea legământului cu Dumnezeu prin care Avraam este asigurat că va avea mulți urmași și o patrie permanentă.
8. Eșecul lui Avraam cu Agar (în 16:1-16), episodul în care Avraam a avut un copil, Ismael, cu roaba Sarei, Agar.
9. Cerințele legământului lui Avraam (în 17:1-27), consemnarea legământului cu Dumnezeu, prin care i se reamintește necesitatea loialității față de poruncile lui Dumnezeu.
10. Sodoma și Gomora (în 18:1 - 19:38), povestirea distrugerii Sodomei și Gomorei și salvarea lui Lot din mijlocul aceluia dezastru.
11. Mijlocirea lui Avraam pentru Abimelec (în 20:1-18), episodul în care Avraam s-a rugat pentru filisteanul Abimelec.

12. Fiii lui Avraam, Isaac și Ismael, (în 21:1-21), relatarea nașterii lui Isaac și alungarea lui Ismael din familia lui Avraam.
13. Tratatul lui Avraam cu Abimelec (în 21:22-34), episodul în care Avraam a încheiat un pact cu Abimelec asupra drepturilor funciare și de folosire a apei.
14. Încercarea credinței lui Avraam (în 22:1-24), episodul binecunoscut în care Dumnezeu i-a cerut lui Avraam să-și sacrifice fiul, pe Isaac.
15. Loc de înmormântare pentru Avraam (în 23:1-20), povestea morții lui Sarah și achiziționarea locului de înmormântare.
16. O soție pentru Isaac, fiul lui Avraam (în 24:1-67), episodul în care Rebeca a devenit soția lui Isaac.
17. Și, în final, moartea lui Avraam și moștenitorul acestuia (în 25:1-18), ultimele clipe de viață ale patriarhului și genealogia urmașilor săi.

Așadar, putem observa că povestirea lui Avraam respectă ordinea cronologică a evenimentelor din viața sa. Relatările încep cu Avraam relativ tânăr și încă sub autoritatea tatălui său și sfârșesc prin al prezenta pe patriarh bătrân și apoi când moare. Ocazional, există aluzii și conexiuni implicite între diferitele episoade din viața lui Avraam. Dar prin comparație cu alte porțiuni din Vechiul Testament, povestirea vieții lui Avraam constă dintr-o serie de șaptesprezece episoade relativ independente. Fiecare dintre aceste episoade a fost conceput pentru a relata evenimentele din viața lui Avraam și pentru a învăța pe auditorului inițial israelit al lui Moise lecții specifice. În timp ce Moise i-a condus din Egipt spre Țara Promisă, fiecare episod a avut rolul de a le oferi din plin învățătură în viața lor de zi cu zi și are același rol și pentru noi astăzi.

După ce am stabilit episoadele principale ale vieții lui Avraam, suntem gata să explorăm felul în care aceste unități se constituie într-un tot unitar. Prin ce este unificată povestirea lui Avraam? Ce logică o organizează? Pe scurt, episoadele vieții lui Avraam se grupează în jurul unor teme specifice, iar aceste grupuri formează cinci etape simetrice și echilibrate.

Prima, începutul vieții patriarhului, așa cum este de așteptat, Moise debutează cu obârșia și experiențele timpurii cu Dumnezeu ale lui Avraam. Această secțiune include: spița privilegiată a lui Avraam, eșecul tatăl său și migrarea lui spre Canaan. Aceste capitole explică cum Avraam intră într-o relație specială cu Dumnezeu punând accent pe familia din care provenea și pe migrarea inițială spre Țara promisă.

Al doilea grup de episoade din viața lui Avraam se concentrează asupra interacțiunilor timpurii pe care acesta le-a avut cu alte popoare în 12:10-14:24. Include izbăvirea lui Avraam din Egipt, conflictul său cu Lot, și apoi salvarea lui Lot. Aceste trei episoade formează un tot unitar, întrucât vizează mai ales întâlnirile și interacțiunile lui Avraam cu reprezentanții mai multor grupuri de oameni. În aceste capitole patriarhul are de-a face în principal cu Faraonul Egiptului, cu nepotul lui, Lot, cu împărații invadatori, cu împăratul Sodomei și cu Melhisedec, împăratul Salemului.

Cea de a treia și porțiunea centrală a vieții lui Avraam vizează relația de legământ a patriarhului cu Dumnezeu în 15:1-17:27. Această parte a vieții patriarhului este alcătuită din trei episoade: promisiunile legământului lui Avraam, eșecul cu Agar și cerințele legământului avraamic.

A patra secțiune, cuprinsă în Geneza 18:1-21:34, abordează interacțiunile târzii avute de Avraam cu alte popoare. Aceste capitole constituie un grup unitar, întrucât se concentrează pe legăturile lui Avraam cu alte grupuri de oameni. Aceste capitole îl

descriu pe Avraam în conexie cu Sodoma și Gomora. Îl găsim pe Avraam mijlocind pentru Abimelec, Avraam în relație cu Isaac și Ismael, și tratatul lui Avraam cu Abimelec. Aceste patru episoade ilustrează felul în care patriarhul a interacționat cu Lot și familia acestuia, precum și modul în care s-a raportat la oamenii din Sodoma și Gomora și la filisteanul Abimelec.

După cum era de așteptat, a cincea și ultima secțiune a vieții patriarhului, în Geneza 22:1-25:18, tratează aspectele legate de sfârșitul vieții lui Avraam, în special de urmașii săi și de moartea patriarhului. Relatează felul în care Dumnezeu îl încearcă pe Avraam, faptul că Avraam achiziționează o proprietate drept loc de înmormântare, felul în care Avraam găsește o soție pentru fiul său Isaac. De asemenea consemnează moartea lui Avraam. Capitolele vorbesc despre Sara, soția lui Avraam și pe fiul acesteia, Isaac (adevăratul moștenitor al lui Avraam), punându-i pe cei doi mai presus de celelalte soții și fii ai lui Avraam.

Deoarece episoadele vieții lui Avraam sunt relativ independente, atunci când oamenii citesc prima dată despre Avraam, au adesea sentimentul lipsei unui fir narativ care să le lege. Citesc povestirile despre Avraam crezând că Moise a menționat un eveniment sau altul fără a chibzui sau a planifica prea mult. În ciuda acestei prime impresii, povestirile vieții lui Avraam sunt, de fapt, organizate în seturi sau grupuri de episoade care împărtășesc teme centrale. Schița noastră simplă de cinci etape arată că Moise a planificat, de fapt, ce a avut de gând să spună despre Avraam. În linii mari, relatarea vieții lui Avraam ia forma unei drame simetrice. În dramă, fiecare parte este echilibrată de o parte corespondentă.

În 11:10 - 12:9, observăm că atenția se concentrează pe obârșia familiei lui Avraam și pe experiențele sale inițiale cu Dumnezeu. Într-o balanță contrastantă cu aceste preocupări inițiale, materialul final din 22:1-25:18 acordă atenție ultimilor ani din viața lui Avraam și urmașilor acestuia.

Mai mult, a doua secțiune a vieții lui Avraam este formată din episoade care zădăresc în principal, interacțiunile acestuia cu persoane din alte triburi și popoare. Printr-o simetrie circulară, întorcându-se la temele tratate în partea a doua, cea de a patra secțiune a vieții lui Avraam readuce în atenție mai multe exemple din interacțiunile patriarhului cu alții.

În sfârșit, la mijlocul istoriei vieții lui Avraam, sunt trei capitole pivotale care se concentrează în special pe legământul lui Avraam cu Dumnezeu. Aceste capitole formează centrul în jurul căruia pivotează viața lui Avraam și explică dinamica fundamentală a relației de legământ pe care acesta și urmașii lui au avut-o cu Dumnezeu.

Structura acestor capitole indică faptul că Moise și-a pregătit cu minuțiozitate relatarea. A construit un portret literar al primului patriarh al Israelului pentru a atrage atenția asupra anumitor aspecte ale vieții acestuia: alegerea lui Avraam pentru binecuvântare și moștenitorul lui de drept, interacțiunile timpurii și târzii ale lui Avraam și relația de legământ a lui Avraam cu Dumnezeu. După cum vom vedea, această prezentare literară a fost concepută să răspundă nevoilor copiilor lui Israel pentru care Moise a scris inițial aceste povestiri. Viața lui Avraam i-a învățat pe copiii lui Israel să calce pe urmele acestuia în drumul spre Țara promisă spre care îi conducea Moise. Pe măsură ce ne apropiem de această parte a Genezei, vom vedea în mod repetat importanța acestui design premeditat.

După ce am văzut construcția literară generală a povestirii lui Avraam, să ne îndreptăm spre cel de al doilea subiect al lecției noastre privind structura și conținutul vieții lui Avraam: principalele teme ale Genezei 11:10-25:18. Deși există mai multe modalități de a descrie conținutul acestor capitole, totuși schița propusă corespunde în linii mari temelor proeminente ale acestor capitole.

TEME MAJORE

Fără îndoială, e dificil să descrii temele principale ale oricărui pasaj biblic așa de lung și de complex ca viața lui Avraam. Nu este posibil să menționăm toate motivele sau temele ce apar în aceste capitole, dar putem particulariza câteva din temele de o proeminență mai însemnată. După cum vom vedea, temele majore din aceste capitole unifică povestirile vieții lui Avraam și ne ajută să înțelegem ideile principale pe care Moise ar fi dorit ca primii lui cititori izraeliți să le extragă din viața patriarhului. Mai mult, în aceste teme principale, putem înțelege și ce intenționează Dumnezeu să învățăm din această parte a Scripturii.

Vom analiza principalele teme ale vieții lui Avraam în două moduri. Mai întâi, vom examina un pasaj cheie care introduce cele patru teme majore din viața lui Avraam. Apoi, vom explora felul în care aceste teme se derulează în capitolele referitoare la viața lui Avraam. Să ne îndreptăm, mai întâi, spre un pasaj cheie care introduce temele povestirii lui Avraam.

PASAJ CHEIE

Cu siguranță vă amintiți că în debutul povestirii vieții lui Avraam, întâlnim chemarea lui Dumnezeu adresată lui Avraam în Geneza 12:1-3. În timp ce Avraam trăia încă în Ur, în Mesopotamia, Dumnezeu i-a spus să se ducă în Țara promisă. De multă vreme, exegeții au admis că aceste versete introduc unele din cele mai cruciale teme întâlnite în ampla povestire a vieții lui Avraam. Ascultați ce a scris Moise în aceste versete:

Domnul zisese lui Avram: „Ieși din țara ta, rudenii ta și din casa tatălui tău și vino în țara pe care ți-o voi arăta. Voi face din tine un neam mare și te voi binecuvânta; îți voi face un nume mare și vei fi o binecuvântare. Voi binecuvânta pe cei ce te vor binecuvânta și voi blestema pe cei ce te vor blestema; și toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine” (Geneza 12:1-3).

Aceste trei versete sunt pline de semnificație și pot fi rezumate în multe moduri. Din punct de vedere gramatical, versetele încep cu o introducere în prima parte a versetului 1. Apoi continuă prin cuvintele adresate de Dumnezeu lui Avraam divizate în două părți. Prima parte, ce cuprinde a doua jumătate a versetului 1 și aproape tot versetul 2, este alcătuită dintr-un imperativ urmat de trei expresii verbale independente. A doua parte a cuvintelor lui Dumnezeu către Avraam se găsește în ultima porțiune a versetului 2 și

versetul 3. Această a doua jumătate urmează același model gramatical întâlnit în prima jumătate. Este introdusă de un imperativ urmat de trei expresii verbale independente. Privind la cele trei părți ale pasajului din Geneza 12:1-3, putem dobândi o înțelegere deosebită a semnificației acestui text. Iată mai întâi, simplitatea cu care Moise introduce cuvintele lui Dumnezeu către Avraam în versetul 1:

Domnul zisese lui Avram (Geneza 12:1).

Mai multe traduceri moderne observă, în mod corect, că verbul din acest rând ar trebui să fie tradus cu „Domnul zisese” în loc de „Domnul a zis”. Această traducere este importantă deoarece potrivit cuvântării lui Ștefan din Fapte 7:2-4, Avraam a primit chemarea în Ur înainte ca tatăl său, Terah, să moară în Haran. Dar în prezentarea literară a cărții Geneza, aflăm mai întâi despre moartea lui Terah în 11:32 și apoi, în Geneza 12:1, despre faptul că Dumnezeu l-a chemat pe Avraam. De aceea, Geneza 12:1 este o privire retrospectivă, o regresie temporală, și ar trebui să fie tradusă prin „Domnul zisese”. Acest verset evocă un moment anterior petrecut înainte ca Avraam să facă ceva pentru Dumnezeu, cu mult înainte ca acesta să pornească spre Țara promisă.

După această introducere, ajungem la prima jumătate a mesajului lui Dumnezeu către Avraam. Această primă parte începe cu un verb imperativ, care indică prezența unei porunci. În Geneza 12:1 citim:

Ieși din țara ta, din rudenia ta și din casa tatălui tău și vino în țara pe care ți-o voi arăta (Geneza 12:1).

După cum putem vedea, această secțiune se deschide cu imperativul „ieși” (sau așa cum traducerea NIV îl parafrazează „ieși ... și mergi”). Dumnezeu i-a poruncit lui Avraam să facă ceva: să meargă în țara Canaanului. Aceasta este prima și principala poruncă dată de Dumnezeu patriarhului.

După porunca de a pleca spre Țara Promisă, prima parte a cuvintelor rostite de Dumnezeu lui Avraam se împarte în trei secțiuni, subliniate de trei expresii verbale independente, care apar în prima jumătate a versetului 2. Să privim din nou la Geneza 12:2:

Voi face din tine un neam mare și te voi binecuvânta; îți voi face un nume mare (Geneza 12:2).

Aceste cuvinte specifică binecuvântările pe care Dumnezeu i le-a oferit lui Avraam, atunci când l-a chemat. În primul rând, Dumnezeu a spus că va face din Avraam un neam mare. Apoi s-a oferit să-l binecuvânteze pe Avraam cu prosperitate, iar în ultimul rând, a spus că îi va da lui Avraam și urmașilor săi un nume mare sau o reputație bună.

Acum ajungem la cea de a doua jumătate a cuvintelor lui Dumnezeu către Avraam. Deși majoritatea traducerilor moderne nu ne ajută să vedem acest lucru, partea a doua a cuvintelor adresate de Dumnezeu lui Avraam oglindesc structura gramaticală a primei jumătăți. Începe cu un imperativ urmat de trei expresii verbale independente. În Geneza 12:2-3 citim cuvintele:

Și vei fi o binecuvântare. Voi binecuvânta pe cei ce te vor binecuvânta și voi blestema pe cei ce te vor blestema; și toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine (Geneza 12:2-3).

Verbul din ebraică tradus aici prin „vei fi o binecuvântare”, este la forma imperativă și, probabil, a fost conceput pentru a oglindi forma poruncii „ieși” din versetul 1. Dar acest imperativ nu funcționează ca o poruncă. Poate fi tradus în mai multe moduri, cum ar fi: „și vei fi o binecuvântare”, sau „și vei putea fi o binecuvântare”, sau „și vei fi cu siguranță o binecuvântare”. În toate aceste cazuri, imperativul marchează o tranziție importantă în idei. Transferă atenția de la binecuvântările date lui Avraam (după cum am văzut în prima parte a versetului 2) la faptul că Avraam devine o canal de binecuvântări pentru alții.

Această a doua formă de imperativ este și ea urmată de trei expresii verbale independente. Aceste trei verbe indică procesul prin care Avraam va deveni o binecuvântare pentru alții. Mai întâi, Dumnezeu spune: „Voi binecuvânta pe cei ce te vor binecuvânta ... ” adică, Dumnezeu va da lucruri bune celor ce se vor purta bine cu Avraam. Când oamenii îl tratau bine pe Avraam, Dumnezeu se purta bine cu ei. Apoi, Dumnezeu promite că: „voi blestema pe cei ce te vor blestema;”. Adică, Dumnezeu îi va blestema pe cei ce îl vor disprețui pe Avraam. Dumnezeu promite să-l protejeze pe Avraam de rău, prin faptul că va răspunde cu asprime celor ce deveneau dușmanii patriarhului. În ultimul rând, Dumnezeu spune, „toate familiile ... vor fi binecuvântate în tine”. La prima vedere, acest concept poate părea contradictoriu temei blestemării dușmanilor lui Avraam, dar Dumnezeu i-a promis că, printr-un proces dublu - binecuvântarea prietenilor lui Avraam și blestemarea dușmanii lui - în cele din urmă, Își va extinde binecuvântările la toate familiile pământului. Așadar, structura gramaticală folosită la începutul capitolului 12 al Genezei îl divide în trei părți principale: o introducere, o evidențiere a binecuvântărilor pe care Dumnezeu i le va da lui Avraam și o evidențiere a binecuvântărilor pe care Dumnezeu le va da întregii lumi prin Avraam.

Este important să înțelegem structura acestor versete din Geneza 12 deoarece, în mare parte, povestirile din Geneza ilustrează felul în care Dumnezeu a împlinit în viața lui Avraam aceste promisiuni. Când Moise a scris despre patriarh, și-a modelat povestirile pentru a atrage atenția asupra cuvintelor pe care Dumnezeu le-a rostit către Avraam atunci când l-a chemat în Țara promisă.

Cu această structură gramaticală în minte, suntem gata să urmărim cum temele majore ale vieții lui Avraam se derulează în Geneza 12:1-3.

DERULAREA

Vom menționa că sunt patru teme majore care apar în aceste versete. Vom începe cu harul divin arătat față de Avraam. Apoi vom continua cu cerința de loialitatea lui Dumnezeu pentru Avraam, cu binecuvântările date lui Avraam și în cele din urmă cu binecuvântările date de Dumnezeu prin Avraam.

Harul divin

Prima temă, care apare de mai multe ori în viața lui Avraam, este aceea că relației lui Avraam cu Dumnezeu se întemeiază pe harul Lui. Harul divin apare într-un mod subtil în cuvintele introductive din Geneza 12:1. Așa cum am văzut, în acest verset citim următoarele:

Domnul zisese lui Avram (Geneza 12:1).

Aceste cuvinte simple aminteau auditoriului inițial al lui Moise, că relația lui Avraam cu Dumnezeu a luat ființă deoarece Dumnezeu a intrat în viața lui Avraam cu mult înainte ca patriarhul să-L slujească în vreun fel.

Chemarea lui Avraam a avut loc foarte timpuriu în viața sa de adult. El nu plecase spre Canaan; nu cucerise dușmani; nu se dedicase legământului de credință; nu se rugase pentru cei neprihăniți din Sodoma și Gomora; nu trecuse nicio încercare a credinței. Dimpotrivă, Dumnezeu l-a chemat pe Avraam să-i fie slujitor deosebit pentru că pur și simplu l-a făcut plăcere să fie îndurător față de patriarh.

Desigur, harul lui Dumnezeu nu a fost arătat doar în faza inițială a umblării lui Avraam cu Dumnezeu. Harul lui Dumnezeu este o temă care se regăsește în toate povestirile despre Avraam, deoarece Dumnezeu și-a arătat mila față de acesta în fiecare moment al vieții sale. Pentru că Avraam era păcătos, avea nevoie de mila lui Dumnezeu în mod constant. De exemplu, în bine cunoscutul verset din Geneza 15:6 descoperim că neprihănirea mântuitoare a lui Avraam este un dar al îndurării lui Dumnezeu. Acolo citim aceste cuvinte:

Avram a crezut pe Domnul, și Domnul i-a socotit lucrul acesta ca neprihănire (Geneza 15:6).

Așa cum a subliniat apostolul Pavel în Romani 4:3 și Galateni 3:6, faptul că Dumnezeu l-a socotit pe Avraam neprihănit dovedește un act de îndurare, nu o răsplată pentru fapte bune. Prin har divin și îndurare a primit Avraam această binecuvântare și multe altele din partea lui Dumnezeu.

Creștini fiind, știm cu toții cât de important este harul lui Dumnezeu în viața noastră. Știm că Dumnezeu este Cel care inițiază relația noastră cu El, prin harul Său, și știm că tot El ne susține în relația cu El, prin harul Său. Unde am fi fără îndurarea lui Dumnezeu? Același lucru a fost valabil și pentru Avraam. Mai mult, harul lui Dumnezeu era esențial și pentru viața izraeliților cărora le scria Moise despre Avraam, pentru că și aceștia aveau nevoie de îndurarea lui Dumnezeu în viața lor, zi de zi. De aceea, în conceperea acestor povestiri despre Avraam, Moise le-a atras atenția, în mod repetat, asupra harului lui Dumnezeu.

Loialitatea lui Avraam

Pe lângă tema harului lui Dumnezeu, trebuie să remarcăm faptul că Geneza 12:1-3 subliniază loialitatea lui Avraam. Dumnezeu nu l-a ales pe Avraam doar pentru a primi îndurare, ci i-a arătat îndurarea, pentru ca patriarhul să Îi răspundă prin ascultare în

credincioșie. După cum am văzut, primul imperativ din Geneza 12:1 scoate în evidență responsabilitatea lui Avraam de a fi credincios Domnului într-un mod deosebit. Dumnezeu i-a poruncit:

Ieși din țara ta, din rudenia ta și din casa tatălui tău și vino în țara pe care ți-o voi arăta (Geneza 12:1).

Nu ne trebuie multă imaginație pentru a realiza că această chemare divină cerea o loialitate enormă din partea lui Avraam. El trebuia să-și părăsească țara natală și moșia tatălui său și să meargă într-un loc ce nu îi fusese încă arătat. Da, Dumnezeu s-a îndurat de Avraam, însă și acesta trebuia să dea dovadă de slujire loială și statornică față de Dumnezeu.

Din păcate, mulți creștini tind să-l perceapă pe Avraam doar ca pe un exemplu de credință și încredere în Dumnezeu. Aceasta este o temă importantă în viața lui Avraam și este pusă în lumină de câteva pasaje din Noul Testament, dar să nu trecem niciodată cu vederea faptul că Dumnezeu poruncește lui Avraam să fie ascultător, să-L slujească cu credincioșie. Dumnezeu a cerut loialitate din partea patriarhului de multe ori. I s-a cerut să fie credincios lui Dumnezeu în orice împrejurare.

Probabil, exemplul cel mai dramatic în care Avraam a trebuit să-și dovedească loialitatea față de Dumnezeu se află în Geneza 22, împrejurare în care Dumnezeu i-a poruncit patriarhului să își jertfească fiul, pe Isaac, pentru a demonstra că îl iubește pe Dumnezeu mai mult decât își iubește fiul. Ar fi greu să ne imaginăm o cerință mai mare din partea lui Dumnezeu.

Deși a trebuit să-și dovedească credincioșia în această situație și în multe altele, Geneza 12:1 clarifică una dintre cele mai importante responsabilități date lui Avraam. Dumnezeu a spus:

Vino în țara pe care ți-o voi arăta (Geneza 12:1).

Din acest pasaj reiese că Avraam trebuia să meargă în țara pe care Dumnezeu i-o va arăta. Avraam trebuia să locuiască în Țara promisă, iar această temă apare de multe ori în povestirile despre patriarh. În planul amplu pe care Dumnezeu îl avea, atât pentru Avraam cât și pentru urmașii lui credincioși, era foarte important ca patriarhul să meargă în Țara promisă. Iar dacă ne amintim că Moise a scris aceste relatări despre Avraam pentru izraeliții pe care îi conducea spre Țara Promisă, nu este surprinzător să vedem această evidențiere.

Ca urmași ai lui Hristos, știm că, deși mântuirea este un dar al harului, Dumnezeu așteaptă să ne arătăm recunoștință față de El încercând să facem tot ce putem pentru a-L asculta poruncile. Moise a înțeles și el acest principiu. Știa că harul arătat de Dumnezeu lui Avraam l-a făcut pe patriarh să Îi fie loial. Din acest motiv, vom vedea că cerința pentru loialitate apare de multe ori în studiul vieții lui Avraam. Moise știa câteva lucruri despre auditoriul său izraelit. Avea tendința să uite importanța trăirii în credincioșie înaintea lui Dumnezeu. Deși Dumnezeu le-a arătat multă îndurare, atunci când i-a scos din Egipt și le-a purtat de grijă prin pustie, ei au întors spatele poruncilor lui Dumnezeu. Din acest motiv, una dintre principalele teme ale relatărilor despre Avraam este loialitatea acestuia față de Dumnezeu. Tema este menționată atât de des întrucât auditoriul inițial al

lui Moise, dar și noi astăzi, trebuia să fim motivați să Îi slujim lui Dumnezeu într-o ascultare credincioasă.

Binecuvântările lui Avraam

După cum am văzut până acum, Dumnezeu a arătat multă îndurare față de Avraam și i-a cerut o credincioșie devotată. A treia temă pe care ar trebui să o observăm în Geneza 12:1-3 este tema binecuvântărilor oferite *lui* Avraam. Vă amintiți că Dumnezeu i-a zis Patriarhului în Geneza 12:2:

Voi face din tine un neam mare și te voi binecuvânta; îți voi face un nume mare (Geneza 12:2).

Dumnezeu l-a oferit patriarhului trei binecuvântări. În primul rând, Dumnezeu a spus că Avraam va deveni un neam mare. Urmașii lui vor crește nespuse de mult în număr. Descendenții lui vor deveni un imperiu, o națiune mare. La acel moment Avraam și cei care erau cu el erau relativ puțini la număr. Și Avraam nu avea proprii săi copii. Totuși, Dumnezeu a promis că numărul urmașilor lui Avraam va fi cândva mai mare decât numărul stelelor de pe cer.

În al doilea rând, Dumnezeu i-a spus lui Avraam că îl va binecuvânta. Cel mai probabil, această expresie înseamnă că Avraam și urmașii lui vor primi binecuvântarea unei prosperități extraordinare. Avraam și urmașii lui vor trăi în abundență și bogăție. Nu vor fi părăsiți pe pământ și nu vor fi simpli coloniști. Atâta vreme cât vor fi credincioși, Avraam și urmașii lui se vor bucura de prosperitate.

În al treilea rând, binecuvântările oferite de Dumnezeu atrăgeau după sine conferirea unui nume mare lui Avraam. Cu alte cuvinte, dacă Avraam va merge în Țara promisă și va sluji lui Dumnezeu cu credincioșie, numărul mare și prosperitatea urmașilor lui îl vor face atât pe el, cât și pe ei, cunoscuți și cinstiți în toată lumea. O mare glorie va veni peste patriarh și urmașii lui credincioși.

De fapt, de-a lungul povestirilor despre Avraam, Moise a punctat, în mod repetat, faptul că astfel de binecuvântări s-au revărsat peste patriarh. Avraam a avut fii; a dobândit avere prin diversele experiențe prin care a trecut. A devenit o figură binecunoscută în regiune. Pentru izraeliții care auzeau aceste povestiri, binecuvântările lui Avraam aduceau o mare speranță în ce privește viitoarele lor binecuvântări. Darurile de a avea urmași, prosperitatea și faima, care au fost date patriarhului, erau doar prefigurări ale unor daruri și mai mari pe care Dumnezeu avea să le dea urmașilor credincioși ai lui Avraam.

Creștini fiind, am primit atât de multe binecuvântări din partea lui Dumnezeu, încât abia le putem numi pe toate. Desigur, și izraeliții care l-au urmat pe Moise în drumul către Țara promisă au primit nenumărate binecuvântări din partea lui Dumnezeu. Au fost scoși din robie; au crescut în număr; au fost protejați și sprijiniți de-a lungul întregii călătorii spre Țara promisă, o țară de mari binecuvântări pentru viitor. Dar izraeliții erau ca și noi, predispuși să uite tot ce-a făcut Dumnezeu pentru ei și ce le fusese promise. Așadar, Moise a scris despre binecuvântările date lui Avraam, pentru ca

auditoriului său izraelit să își aducă aminte de binecuvântările pe care li le-a dat Dumnezeu iar inimile lor să fie pline de recunoștință.

Binecuvântările prin Avraam

Pe lângă harul lui Dumnezeu, loialitatea lui Avraam și binecuvântările date de Dumnezeu lui Avraam, Geneza 12:1-3 atrage atenția și asupra faptului că binecuvântările vor fi date *prin* Avraam altor popoare. Amintiți-vă ce a spus Dumnezeu în Geneza 12:2-3:

Și vei fi o binecuvântare. Voi binecuvânta pe cei ce te vor binecuvânta și voi blestema pe cei ce te vor blestema; și toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine (Geneza 12:2-3).

Aceste cuvinte explicau faptul că nu doar Avraam avea să primească binecuvântări, ci toate popoarele pământului urmau să fie binecuvântate prin el. Dumnezeu nu l-a chemat pe Avraam în Țara promisă doar ca să îmbogățească viața lui și a urmașilor lui. Dumnezeu l-a chemat pe Avraam să fie un canal de binecuvântări divine pentru toate familiile pământului. Este important să ne amintim că acest pasaj vorbește despre binecuvântarea întregii lumi prin Avraam pe două căi. În Geneza 12:3, Dumnezeu a spus:

Voi binecuvânta pe cei ce te vor binecuvânta și voi blestema pe cei ce te vor blestema (Geneza 12:3).

Conform acestui pasaj, Avraam va fi ca o sabie cu două tăișuri între oameni. Deoarece Avraam era ales de Dumnezeu, când oamenii din alte popoare îl binecuvântau pe patriarh, și anume, când îl onorau, îl onorau prin urmare pe Dumnezeul căruia îi slujea, și El îi binecuvânta. Dar când oamenii altor popoare îl blestemau sau îl atacau pe Avraam îl disprețuiau prin urmare pe Dumnezeul lui Avraam iar Dumnezeu îi pedepsea. Soarta altor popoare depindea de felul în care îl tratau pe Avraam.

În timpul vieții sale, Avraam a intrat în contact cu mulți oameni care reprezentau alte națiuni, cum ar fi filistenii, canaanii, egiptenii, și nepotul său, Lot, care este tatăl moabiților și al amoniților. Aceste interacțiuni erau semnificative deoarece arătau clar cum Dumnezeu se ținea de cuvânt binecuvântând sau blestemând celelalte popoare, funcție de felul în care se comportau cu Avraam. De asemenea, ele arătau cum, încă din timpul vieții sale, Avraam începuse să devină o binecuvântare pentru lume.

Adesea este ușor pentru poporul lui Dumnezeu să uite de această învățătură importantă. Izraeliții din vremea lui Moise erau la fel ca mulți creștini de azi. Ne bucurăm de binecuvântările mântuirii și vieții pe care Dumnezeu ne-a dat-o, dar uităm de ce ne-au fost date binecuvântările. Fiecare binecuvântare dată de Dumnezeu Israelului sub conducerea lui Moise și fiecare binecuvântare dată azi bisericii Sale este dată pentru un scop mai înalt. Am fost binecuvântați, ca să răspândim binecuvântările lui Dumnezeu în întreaga lume. Dumnezeu l-a chemat pe Avraam la El, pentru ca acesta să conducă popoarele lumii spre binecuvântările Sale. În vremea lui Moise, Dumnezeu l-a chemat pe Israel pentru ca aceștia să conducă popoarele lumii spre binecuvântările Sale. Și Dumnezeu a chemat astăzi biserica la El, pentru ca noi să conducem popoarele lumii spre

binecuvântările lui Dumnezeu. Tema a fost foarte importantă pentru izraeliții care au primit inițial relatările despre Avraam. Este la fel de importantă și pentru noi, în umblarea zilnică cu Hristos.

CONCLUZIE

În această lecție am aruncat o primă privire asupra imaginii de ansamblu a vieții lui Avraam. Ne-am concentrat atenția pe structura sau construcția acestei părți din Geneza. De asemenea, am examinat temele principale sau conținutul prezentat de Moise despre viața lui Avraam, în contextul acestei structuri literare.

Pe măsură ce parcurgem această serie, ne vom întoarce la subiectele acestei prime lecții în mod constant. Am văzut că, povestirea vieții lui Avraam are o simetrie în cinci etape. De asemenea, am văzut că în viața lui Avraam există patru teme majore: bunăvoința lui Dumnezeu față de Avraam, loialitatea lui Avraam, binecuvântările date de Dumnezeu lui Avraam și binecuvântările date de Dumnezeu prin Avraam. Aceste teme oferă o înțelegere mai bună a însemnătății povestirilor vieții lui Avraam la vremea când au fost scrise pentru Israel, și în plus ne permite să aplicăm în viața noastră acest pasaj din Scriptură.